



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС  
у Тернопільській області

## Платник єдиного податку (першої або другої групи) мобілізований: нюанси ведення діяльності





Абзацами першим та другим п. 295.1 ст. 295 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено, що платники єдиного податку першої і другої груп сплачують єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця.

Такі платники єдиного податку можуть здійснити сплату єдиного податку авансовим внеском за весь податковий (звітний) період (квартал, рік), але не більш як до кінця поточного звітного року.

Нарахування авансових внесків для фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку першої і другої груп здійснюється контролюючими органами на підставі заяви такого платника єдиного податку щодо розміру обраної ставки єдиного податку, заяви щодо періоду щорічної відпустки та/або заяви щодо терміну тимчасової втрати працездатності (п. 295.2 ст. 295 ПКУ).

Слід зазначити, що п. 11 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ установлено, що з 01 серпня 2023 року фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку першої та другої групи, податкова адреса яких знаходиться на територіях бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України станом на дату початку бойових дій або тимчасової окупації, мають право не сплачувати єдиний податок за період з першого числа місяця, в якому почалися бойові дії на відповідній території, виникла можливість бойових дій або почалася тимчасова окупація такої території, до останнього числа місяця, в якому було завершено такі активні бойові дії, припинено можливість бойових дій або завершено тимчасову окупацію.

Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Порядок № 225), затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.07.2022 № 225 (далі – Наказ № 225).

Порядком № 225 визначено перелік підстав неможливості виконання платником податків – фізичною особою, зокрема самозайнятою особою, податкових обов'язків, крім підстав, встановлених підпунктами 102.6.1 – 102.6.5 п. 102.6 ст. 102 глави 9 розд. II ПКУ, однією з яких є призов на військову службу під час загальної мобілізації, оголошеної Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 65/2022 «Про загальну мобілізацію», затвердженим Законом України від 03 березня 2022 року № 2105-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про загальну мобілізацію», або перебування в підрозділах територіальної оборони (п.п. 4 п. 2 розд. II Порядку № 225).



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС  
у Тернопільській області

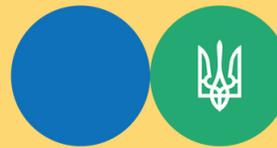
Відповідно до абзаців першого-другого п. 3 розд. II Порядку № 225 до платників податків, у тому числі щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, які на дату набрання чинності Порядком № 225 мають можливість подати до контролюючого органу заяву та документи (копії документів), інформацію про відсутність можливості виконання податкових обов'язків, застосовуються такі правила.

При неможливості виконання платником податків податкового обов'язку, у тому числі щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, платник податків подає не пізніше 30 вересня 2022 року заяву про відсутність такої можливості разом з вичерпним переліком документів (копій документів), інформації, які передбачені, зокрема, Переліком документів, що підтверджують неможливість платника податків – фізичної особи, зокрема самозайнятої особи, своєчасно виконати свій податковий обов'язок, у тому числі обов'язок податкового агента, затвердженим Наказом № 225 (далі – Перелік), до контролюючого органу в порядку передбаченому п. 8 розд. II Порядку № 225.

Пунктом 4 Переліку визначено, що з підстав, передбачених п.п. 4 п. 2 розд. II Порядку № 225, подається військовий квиток або інший документ, виданий відповідним державним органом, із зазначенням даних про призов такої особи на військову службу за призовом під час мобілізації на особливий період.

При відсутності у платника податків, у тому числі щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, можливості подати таку заяву та відповідні документи (копії документів), інформацію у строки, визначені п. 3 розд. II Порядку № 225 (не пізніше 30 вересня 2022 року), платник податків подає заяву та відповідні документи (копії документів), інформацію одночасно з набуттям можливості виконання одного із податкових обов'язків (реєстрації податкової накладної, подання звітності, сплати невиконаного податкового зобов'язання тощо) таким платником податку, передбачених ПКУ або іншим законодавством, контроль за виконанням якого покладено на контролюючий орган, але не пізніше 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платника податків (абзац другий п. 4 розд. II Порядку № 225).

Крім того, після прийняття рішення контролюючим органом про неможливість своєчасного виконання платником податків податкового обов'язку, визначеного Порядком № 225, до такого платника податків не застосовується відповідальність, передбачена ПКУ або іншим законодавством, контроль за яким покладено на контролюючі органи, за його невиконання/несвоєчасне виконання ( абзац другий п. 2 розд. II Порядку № 225).



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС  
у Тернопільській області

Абзацом чотирнадцятим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ визначено, що платники податків, у тому числі щодо своєї філії або акцизного складу, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, у яких відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня відновлення можливості платника податків, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, передбачених ПКУ, за умови виконання ними податкових обов'язків щодо, зокрема, сплати податків і зборів протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платників податків.

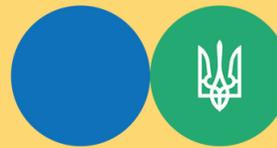
Враховуючи те, що положення п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ поширюються, у т. ч. на платників податків, які мобілізовані, то фізична особа – підприємець – платник єдиного податку першої – другої груп, яка мобілізована протягом дії воєнного стану в Україні, та не має можливість своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо, зокрема, сплати єдиного податку, зобов'язана виконати його протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Якщо фізична особа – підприємець – платник єдиного податку першої-другої груп демобілізована до закінчення дії воєнного стану та у неї відновилася можливість виконання податкового обов'язку, така особа має сплатити єдиний податок протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей.

Податкова вимога – письмова вимога контролюючого органу до платника податків щодо погашення суми податкового боргу (п.п. 14.1.153 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Згідно з абзацами першим і третім п. 59.1 ст. 59 ПКУ у разі коли у платника податків виник податковий борг, контролюючий орган надсилає (вручає) йому податкову вимогу в порядку, визначеному для надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення.

Податкова вимога не надсилається (не вручається), а заходи, спрямовані на погашення (стягнення) податкового боргу, не застосовуються, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі збільшення загальної суми податкового боргу до розміру, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, контролюючий орган надсилає (вручає) податкову вимогу такому платнику податків. Строк давності, визначений п. 102.4 ст. 102 ПКУ для стягнення податкового боргу, у такому випадку розпочинається не раніше дня виникнення податкового боргу у сумі, що перевищує сто вісімдесят



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС  
у Тернопільській області

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Податкова вимога вважається відкликаною, якщо контролюючий орган скасовує податкову вимогу (п.п. 60.1.2 п. 60.1 ст. 60 ПКУ).

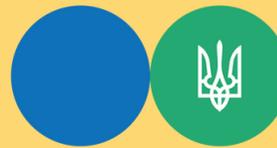
У випадку, визначеному п.п. 60.1.2 п. 60.1 ст. 60 ПКУ, податкова вимога вважається відкликаними з дня прийняття контролюючим органом рішення про скасування податкової вимоги (п. 60.3 ст. 60 ПКУ).

Відповідно до абзаців першого і другого п. 25 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ самозайняті особи (фізичні особи – підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність), які мали або не мали найманих працівників, призвані на військову службу під час мобілізації або залучені до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, під час особливого періоду, визначеного Законом України від 21 жовтня 1993 року № 3543-XII «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», на весь період їх військової служби звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб відповідно до розд. IV ПКУ, а також звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з єдиного податку відповідно до глави 1 розд. XIV ПКУ.

Підставою для такого звільнення є заява самозайнятої особи та копія військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, із зазначенням даних про призов такої особи на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, які подаються до органу доходів і зборів за місцем податкової реєстрації самозайнятої особи протягом 10 днів після її демобілізації. Якщо демобілізована самозайнята особа перебуває на лікуванні (реабілітації) у зв'язку з виконанням обов'язків під час мобілізації, на особливий період, заява і копія військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, подаються протягом 10 днів після закінчення її лікування (реабілітації).

Враховуючи зазначене, для скасування контролюючим органом нарахованих сум з єдиного податку фізична особа – підприємець – платник єдиного податку (першої або другої групи) (далі – ФОП) має право подати заяву разом з вичерпним переліком документів до контролюючого органу відповідно до Порядку № 225. На підставі поданої Заяви з копією відповідного документа контролюючим органом скасовуються нарахування єдиного податку в інтегрованій картці платника за весь період мобілізації ФОП у період дії воєнного стану в Україні та приймається рішення про скасування податкових вимог.

Після демобілізації протягом 10 днів подати до контролюючого органу за місцем своєї податкової



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС  
у Тернопільській області

реєстрації заяву щодо звільнення від обов'язку сплати єдиного податку та копію військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, із зазначенням даних про призв такої особи на військову службу за призовом під час мобілізації (далі – Заява з копією відповідного документа). Якщо демобілізована ФОП перебуває на лікуванні (реабілітації) у зв'язку з виконанням обов'язків під час мобілізації, на особливий період, Заява з копією відповідного документа подаються протягом 10 днів після закінчення її лікування (реабілітації).

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» [t.me/StopOverpriceBot](https://t.me/StopOverpriceBot)

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа:

[tr.ikc@tax.gov.ua](mailto:tr.ikc@tax.gov.ua)

Підпишись на телеграм канал [t.me/tax\\_gov\\_ua](https://t.me/tax_gov_ua)

Підготовлено до друку

ГУ ДПС у Тернопільській області

березень – 2024, наклад 50 прим.